Civillietas Nr.C12116214
C-1162-14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī, 2014.gada 21.oktobrī

Daugavpils tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Kromāne,
ar sekretāri D.Moļavinu,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu **/pers. C/** maza apmēra prasībā pret **/pers. D/ (*/pers. D/*)** par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Tiesa

k o n s t a t ē j a

2014.gada 3.martā /pers. C/ (turpmāk arī – Prasītāja) iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. D/ (*/pers. D/*) (turpmāk arī – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, kas atbilst maza apmēra prasībai. Prasībā tiek lūgts piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus bērna /pers. F/, dzimušas /datums/, uzturēšanai atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram, proti, 80 *euro* jeb 25% no minimālās darba algas apmērā ik mēnesi - līdz bērna 7 gadu vecumam un 30% no minimālās darba algas apmērā ik mēnesi - no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas. Prasības pieteikumā tiek paskaidrots, ka bērns atrodas Prasītājas apgādībā un audzināšanā, bet Atbildētājs atteicās labprātīgi sniegt Prasītājai līdzekļus bērna uzturēšanai.

Prasība tiek pamatota ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 20.panta ceturto daļu, Civillikuma 177.panta trešo daļu, 178.panta pirmo daļu, 179.pantu, Civilprocesa likuma 1., 24.pantu, 93.panta otro daļu, 127., 128., 129., 130.pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 43.pantu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka uzklausīšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Civilprocesa likuma 250.^{26} pants noteic, ka tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesnesei atzīstot par nepieciešamu noteikt lietas iztiesāšanu mutvārdu procesā, 2014.gada 16.septembrī lietā tika pieņemts lēmums nolikt civillietu izskatīšanai tiesas sēdē.

Prasītāja uz tiesas sēdi neieradās. No Prasītājas 2014.gada 9.oktobrī lietā saņemts iesniegums (lietas 96.lapa), kurā Prasītāja lūdz tiesu izskatīt lietu bez viņas klātbūtnes sakarā ar Prasītājas izbraukšanu uz ārzemēm. Iesniegumā Prasītāja norāda arī, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Atbildētājs nav informējis tiesu par viņa neierašanās iemesliem, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu viņa prombūtnē vai atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājam prasības pieteikuma noraksts un tiesas paziņojumi atbilstoši Civilprocesa 148. un 250.^{22} pantam un par lietas nozīmēšanu izskatīšanai rakstveida procesā 2014.gada 16.septembrī tika nosūtīti izsniegšanai saskaņā ar Hāgas 1965.gada 15.novembra Konvenciju „Par tiesas un ārpustiesas dokumentu izmantošanu civilajos un komerciālajos jautājumos" ar tiesiskās palīdzības lūgumu Šveices kompetentai iestādei pēc Prasītājas prasības pieteikumā norādītās Atbildētāja dzīvesvietas adreses Šveicē, Ženēvā. Atbildētājs rakstveida paskaidrojumu par celto prasību tiesai nav sniedzis. Kā izriet no Šveices kompetentās iestādes sniegtās atbildes, dokumentus Atbildētājam izsniegt nebija iespējams, jo Atbildētājs Ženēvā oficiāli nedzīvo un nekad nav dzīvojis, Šveices datu bāzēs nav reģistrēts, kā arī Atbildētāja norādītā iespējamā adrese nav precīza (lietas 19., 23.-29., 51.-59.lapa). Atbilstoši Civilprocesa likuma 54.panta pirmajai daļai lietas dalībniekus aicina uz tiesu, savlaicīgi paziņojot par tiesas sēdes (..) laiku un vietu. Minētā panta otrā daļa noteic, ka lietas dalībniekus aicina uz tiesu ar tiesas pavēsti, bet šajā likumā noteiktos gadījumos atbildētāju var aicināt uz tiesu ar publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis". Tā kā Atbildētājs Latvijas Republikas Iedzīvotāju reģistrā nav reģistrēts un personas koda un dzīvesvietas Atbildētājam Latvijas Republikā nav, kā arī cita Atbildētāja dzīvesvieta nav zināma, Atbildētājs atbilstoši Civilprocesa likuma 59.panta pirmajai daļai tika aicināts uz tiesu ar publikāciju oficiālā izdevuma „Latvijas Vēstnesis" /datums/laidienā Nr./numurs/ (lietas 97.lapa). Pie norādītiem apstākļiem tiesa atzīst, ka Atbildētājam par lietas izskatīšanas laiku un vietu ir paziņots savlaicīgi un atbilstoši ar Civilprocesa likuma 54. un 59.panta prasībām.

Pie norādītiem apstākļiem tiesa atzīst, ka lietu iz iespējams izskatīt bez pušu klātbūtnes, pamatojoties uz lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem..

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos argumentus un lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Ar lietā iesniegto Beļģijas Karalistes Namīras (*Namur*) Pilsētas domes B-5000 Civillietu, sociālo lietu, iedzīvotāju un dzimtsarakstu nodaļas izrakstu no dzimšanas apliecības un tās tulkojuma valsts valodā kopiju (lietas 6.-7.lapa) ir pierādīts, ka bērna /pers. F/ (/pers. F/), dzimušas /datums/, vecāki ir Atbildētājs */pers. D/* un Prasītāja/pers. C/. To apliecina arī Latvijas Republikas Iedzīvotāju reģistra Personas datu pārlūka informācija par bērna /pers. F/ vecākiem (lietas 13.lapa). Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka Atbildētājs ir bērna tēvs un viņa pienākums ir bērnu uzturēt.

Saskaņā ar Civillikuma 178.^{1} panta pirmo daļu, *tam no vecākiem, kura atsevišķā aizgādībā bērns atrodas, ir visas no aizgādnības izrietošās tiesības un pienākumi. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*. Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds par to, ka bērns atrodas Prasītājas atsevišķā aizgādībā, kopā ar kuru bērns dzīvo, jo Atbildētājs šo apstākļus nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, *vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību.*

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis*

pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu, *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.* Līdz ar ko Atbildētājam ir pienākums piedalīties nepilngadīgā bērna uzturēšanā, bet Prasītājai ir tiesības prasīt bērnam uzturlīdzekļus. Tāpat tiesa atzīst, ka Prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt Atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.*

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665, *minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 euro,* līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem katram bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 25 procenti no 320 *euro* jeb 80 *euro* mēnesī, un no 7 gadu vecuma - 30 procenti no 320 *euro* jeb 96 *euro* mēnesī.

Tiesa atzīst, ka bērna interesēs ir noteikt uzturlīdzekļu apmēru arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, tiesu izpildītājs var patstāvīgi aprēķināt uzturlīdzekļu apmēru, nepieprasot jaunu izpildu rakstu. Turklāt, uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentuāli no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu naudā.

Ievērojot bērna intereses un vajadzības, tiesa secina, ka celtā prasība ir apmierināma un no Atbildētāja Prasītājas labā ir piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. F/ uzturēšanai ik mēnesi 80 *euro*, bet ne mazāk, kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas, piedziņu sākot no 2014.gada 3.marta un turpinot līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, proti, līdz 2020.gada 4.jūnijam ieskaitot, un 96 *euro*, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas - sākot no 2020.gada 5.jūnija un turpinot piedziņu līdz bērna pilngadībai vai Atbildētāja materiālā stāvokļa izmaiņām.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, *ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punktu prasībās par maksājumu vai devumu samazināšanu vai palielināšanu prasības summa ir tā, par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk, kā par vienu gadu.* Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 6.punktu, Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, no Atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 144 *euro* apmērā (80 *euro**12=960 *euro*; 960 *euro**15%= 144 *euro*) un Tiesu administrācijas labā - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kuri faktiski radušies lietā 67,96 *euro* apmērā (lietas 1., 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, Atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Vadoties no Civillikuma 177.panta, 179.panta pirmās, otrās un piektās daļas, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 8., 35.panta pirmās daļas 3.punkta, 34.panta pirmās daļas 1.punkta, 42.panta pirmās daļas, 193., 199., 204.[1], 250.[26], 250.[27]panta, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. D/ (*/pers. D/*), dzimuša /datums/(personas koda nav), par labu **/pers. C/**, **personas kods /personas kods/,** uzturlīdzekļus bērna /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram, proti, **80** (astoņdesmit) ***euro*** ik mēnesi, bet ne mazāk par 25 % no valstī noteiktās minimālās darba algas, piedziņu sākot no 2014.gada 3.marta un turpinot līdz 2020.gada 4.jūnijam ieskaitot, un **96** (deviņdesmit sešus) ***euro*** ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas - sākot no 2020.gada 5.jūnija un turpinot piedziņu līdz /pers. F/ pilngadībai vai atbildētāja /pers. D/ (*/pers. D/*) materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. D/ (*/pers. D/*), dzimuša /datums/(personas koda nav), valsts labā – **valsts nodevu 144 *euro*** (viens simts četrdesmit četru *euro*) apmērā, ieskaitot to kontā: *Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200* , un Tiesu administrācijas labā - **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 67,96 *euro*** (sešdesmit septiņu *euro 96* centu) apmērā, ieskaitot tos kontā: *Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

Noteikt **/pers. D/ (*/pers. D/*)** termiņu piedzīto tiesas izdevumu labprātīgai samaksai - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (paraksts) I.Kromāne